

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет _____ фізичного виховання _____
Кафедра _____ загальної психології _____

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) / другого (магістерського)
рівня вищої освіти

спеціальності _____ **014 Середня освіта (за предметними**
спеціальностями)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Інформатика)

(назва програми)

мова навчання _____ **українська** _____

Розробник:

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент загальної психології
Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний
педагогічний університет».

Рецензенти:

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор кафедри логопедії та
спеціальної психології, факультету спеціальної освіти Державного вищого
навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Саврасов М.В. – доктор психологічних наук, професор, кафедри загальної
психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний
педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри _____ загальної
психології _____

Протокол № __ 11 __ від « __ 29 __ » __ червня _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

Н.П. Шайда

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»
29 червня 2023 р.,
протокол №9

Кількість кредитів	3 кредити ECTS, 90 годин, з яких 30 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій; 14 год. практичних занять), 60 год. – самостійна робота (денне відділення); (6 год. лекцій; 4 год. практичних занять), 80 год. – самостійна робота (заочне відділення відділення)
Рік підготовки, семестр	I рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Шайда Н.П.
Контактна інформація	shaydanatalya@gmail.com
Консультації	Консультавання проводиться кожний вівторок з 13.00 до 14.00. Поточні питання щодо навчальної дисципліни (у разі неможливості відвідування консультації) можна з'ясувати, надіславши на електронну пошту
Анотація навчальної дисципліни	<i>Об'єкт вивчення</i> – психологія педагогічної діяльності як соціально-психологічне явище та особливості його застосування, що ґрунтується на принципах суб'єктно-об'єктних відносин, їх діяльності та зв'язків. <i>Предмет вивчення</i> – провідні принципи та закономірності психології педагогічної діяльності, вивчення механізмів формування психологічних особливостей особистості як свідомого суб'єкта діяльності та активного діяча соціально-історичного розвитку суспільства. Навчальна дисципліна передбачає поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок, спрямований на особистісний і професійний розвиток здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі психолого-педагогічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології педагогічної діяльності та її структурних елементів.
Опис навчальної	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» полягає у

<p>дисципліни</p>	<p>засвоєнні майбутніми фахівцями загальної середньої освіти теоретичних знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах навчання та виховання. Ознайомлення з психологічними особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних проблем у професійній педагогічній діяльності.</p> <p><i>Передумовами вивчення навчальної дисципліни є викладання дисципліни з курсу «Загальна психологія та психологія здорового способу життя» в 5 семестрі бакалаврського рівня вищої освіти.</i></p> <p><i>Програмні компетентності</i></p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК 3. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти (в системі середньої освіти, фахової передвищої освіти), що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним</p> <p><i>Спеціальні компетентності (СК)</i></p> <p>СК 3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя; створювати власний професійний імідж, презентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.</p> <p>СК 6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з</p>
--------------------------	--

	<p>учасниками освітнього процесу; враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).</p> <p><i>Ключові слова:</i> психологія, педагогічна діяльність, учіння та наuczіння, виховання, мотивація, індивідуальність, педагогічна оцінка, психологічна допомога, педагогічний колектив, освіта, психологічна самоосвіта, професійне самовизначення, соціалізація, професійне вигорання, креативність, абстрактне мислення, адаптація, інклюзія, супервізія, інтервізія, softskills.</p> <p><i>Очікувані результати навчання</i></p> <p>Після успішного вивчення навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності» здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти опанують наступні практичні результати згідно освітньої програми: Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях</p> <p>Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу).</p> <p>Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти</p> <p>Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності</p> <p><i>Результати навчання (РН)</i></p> <p>РН 1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.</p> <p>РН 8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p>
--	---

	<p>PH 10. Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності</p> <p>PH 11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу; здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу в інклюзивному освітньому середовищі</p> <p>PH 12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>PH 13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.</p> <p><i>Рекомендована література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Липка А. Психологічні поради та рекомендації щодо активізації професійної відповідальності психологів. Психологія і суспільство. 2019. № 2 (76). С. 139–146. 2. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя. Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pidru4niki.com/12430812/psihologiya/psihologiya_pedagogichnoyi_diyalnosti_psihologiya_vchitelya (дата звернення 26.04.2021). 3. Психологія діяльності людини : рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач І. О. Міщенко. Запоріжжя : НБ НУ «Запорізька політехніка», 2019. 36 с. 4. Саврасов М.В., Кисельов К.С. Психологічна регуляція динаміки креативності майбутнього вчителя початкової школи. Knowledge, Education, Law. Management. 2020. № 5(33). Vol. 3. P. 84-90. 5. Фоменко К.І., Саврасов М.В. Психотехнології розвитку креативності: майстерня тренера. Навчально-методичний посібник. Харків. 2021. 126 с. 6. Щербан, Т. Д. Проблеми розвитку професійного мислення / Т. Д. Щербан, В. В. Гоблик // Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] : збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (14-15 травня 2020 р., м. Мукачево) / гол. ред. Т.Д.Щербан. – Мукачево : МДУ, 2020. – С.271-273.
--	--

	<p><i>Інформаційні ресурси в Інтернеті</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua 2. Національна парламентська бібліотека України http://www.nplu.org 3. Державна наукова установа “Книжкова палата України ім. Івана Федорова” http://www.ukrbook.net 4. Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького http://www.odnb.odessa.ua 5. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка http://korolenko.kharkov.com 6. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені К. А. Тімірязєва http://www.library.vn.ua 7. Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Першоучителів слов'янських Кирила і Мефодія http://www.libr.dp.ua 8. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - Режим доступу : https://lib.ddpu.edu.ua 9. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка http://www.lib.if.ua 10 http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm <p>Платформи та сервіси дистанційного навчання Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=374).</p>
<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Розділ I. Навчання і виховання як феномен педагогічної психології Тема 1. Основні проблеми педагогічної психології. Методи психології педагогічної діяльності. Тема 2. Сутність процесу навчання та його психологічні механізми. Тема 3. Учбова діяльність та її структура. Тема 4. Поняття учіння та науціння як шляхів засвоєння соціального досвіду. Тема 5. Цілі, засоби і методи виховання дітей та молоді. Розділ II. Суб'єкт педагогічної діяльності як феномен педагогічної психології. Тема 6. Психологія педагогічної оцінки. Тема 7. Психологія особистості педагога і закономірності</p>

	<p>педагогічної діяльності.</p> <p>Тема 8. Психологія професійної освіти. Сучасні педагогічні технології. Дистанційна форма навчання та її організаційні принципи.</p>
--	---

<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання</i> Для успішного опанування здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти навчальної дисципліни викладач передбачає застосування наступних методів і форм у процесі викладання: словесний метод – лекції проводяться з використанням наочного методу – застосуванням відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичний метод – практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, мозкового штурму, аналізу конкретних психологічних задач і ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та науково-дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>																																																																												
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.</p>																																																																												
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Розподіл балів із дисципліни</i></p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)</p> <table border="1" data-bbox="488 1397 1485 1926"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Тема</th> <th colspan="2">Лекції</th> <th colspan="2">Практичні заняття</th> <th colspan="2">Самостійна робота</th> </tr> <tr> <th>Max</th> <th>Min</th> <th>Max</th> <th>Min</th> <th>Max</th> <th>Min</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T 1</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 2</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 3</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 4</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 5</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 6</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>6</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 7</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>8</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>T 8</td> <td>1</td> <td>0,5</td> <td>5</td> <td>3</td> <td>8</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Разом</td> <td>8</td> <td>4</td> <td>40</td> <td>24</td> <td>52</td> <td>32</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного</p>	Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		Max	Min	Max	Min	Max	Min	T 1	1	0,5	5	3	6	4	T 2	1	0,5	5	3	6	4	T 3	1	0,5	5	3	6	4	T 4	1	0,5	5	3	6	4	T 5	1	0,5	5	3	6	4	T 6	1	0,5	5	3	6	4	T 7	1	0,5	5	3	8	4	T 8	1	0,5	5	3	8	4	Разом	8	4	40	24	52	32
Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота																																																																								
	Max	Min	Max	Min	Max	Min																																																																							
T 1	1	0,5	5	3	6	4																																																																							
T 2	1	0,5	5	3	6	4																																																																							
T 3	1	0,5	5	3	6	4																																																																							
T 4	1	0,5	5	3	6	4																																																																							
T 5	1	0,5	5	3	6	4																																																																							
T 6	1	0,5	5	3	6	4																																																																							
T 7	1	0,5	5	3	8	4																																																																							
T 8	1	0,5	5	3	8	4																																																																							
Разом	8	4	40	24	52	32																																																																							

**контролю
(заочна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	-	-	8	5
T 2	-	-	5	3	8	5
T 3	1	0,5	5	3	8	5
T 4	1	0,5	5	3	8	5
T 5	1	0,5	5	3	8	5
T 6	1	0,5	5	3	8	5
T 7	-	-	-	-	8	5
T 8	1	0,5	5	2	8	5
Разом	6	3	30	17	64	40

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:

відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.

Політика щодо академічної доброчесності:

індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unichек. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на: <http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>.

Переваги вивчення

Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія педагогічної діяльності вчителя» в набутті здобувачами

навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	другого (магістерського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь у конструюванні особистого портфоліо, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.
---	---

Шайда Н.П.

